

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/1499

od 3. rujna 2015.

o odobravanju odstupanja koje je zatražila Belgija za regiju Flandriju u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2015) 6058)

(Vjerodostojan je samo tekst na nizozemskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora⁽¹⁾, a posebno točku 2. treći podstavak njezina Priloga III.,

budući da:

- (1) Ako je količina stajskog gnoja koju država članica namjerava godišnje upotrebljavati po hektaru drugačija od one navedene u prvoj rečenici drugog podstavka točke 2. Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ i u točki (a) navedenog podstavka, tom se količinom ne smije dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva iz članka 1. te Direktive i mora je se opravdati na temelju nepristranih kriterija, kao što su, u ovom slučaju, dugotrajno razdoblje rasta i usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika.
- (2) Komisija je 29. srpnja 2011. donijela Provedbenu odluku 2011/489/EU⁽²⁾ kojom se Belgiji dopušta da u Flandriji, pod određenim uvjetima, dopusti primjenu do 250 kg dušika iz stajskog gnoja po hektaru godišnje na parcelama na kojima se uzbajaju trava i kukuruz podsijan travom, trava za košnju ili raž za žetu nakon kojih slijedi kukuruz te do 200 kg dušika iz stajskog gnoja po hektaru godišnje na parcelama na kojima se uzbaja ozima pšenica ili pšenoraž, nakon kojih slijedi postrni usjev, te šećerna ili stočna repa.
- (3) Odstupanje odobreno Provedbenom odlukom 2011/489/EU odnosilo se na 2 970 poljoprivrednika i 82 820 ha zemljišta te je isteklo 31. prosinca 2014.
- (4) Belgija je 7. travnja 2015. Komisiji podnijela zahtjev za obnovu odstupanja za Flandriju na temelju trećeg podstavka točke 2. Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ.
- (5) Zatraženo odstupanje odnosi se na namjeru Belgije da u posebnim gospodarstvima u Flandriji dopusti primjenu do 250 kg dušika po hektaru godišnje iz stajskog gnoja pašnih životinja i obrađenog svinjskog gnoja na parcelama na kojima se uzbajaju trava, trava pomiješana s djetelinom, kukuruz podsijan travom i trava za košnju ili raž za žetu nakon kojih slijedi kukuruz te do 200 kg dušika po hektaru godišnje iz stajskog gnoja i obrađenog svinjskog gnoja na parcelama na kojima se uzbaja ozima pšenica ili pšenoraž, nakon kojih slijedi postrni usjev, i repa.
- (6) Na temelju informacija koje je dostavila Belgija u kontekstu odstupanja odobrenog Provedbenom odlukom 2011/489/EU vidljivo je da tim odstupanjem nije prouzročeno pogoršanje kvalitete vode. U izvještu Komisije

⁽¹⁾ SL L 375, 31.12.1991., str. 1.

⁽²⁾ Provedbena odluka Komisije 2011/489/EU od 29. srpnja 2011. o odobravanju odstupanja koje je zatražila Kraljevina Belgija za regiju Flandriju u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 200, 3.8.2011., str. 23.).

Vijeću i Europskom parlamentu o provedbi Direktive 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima iz poljoprivrednih izvora utemeljenom na izvješćima država članica za razdoblje od 2008. do 2011. (¹) navedeno je da je u Flandriji na oko 78 % postaja za praćenje srednja vrijednost koncentracije nitrata u podzemnim vodama niža od 50 mg/l, a da je na 63 % postaja niža od 25 mg/l. Iz podataka dobivenih praćenjem vidljivo je opadanje koncentracije nitrata u podzemnim vodama u usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem (2004.–2007.). U površinskim je vodama srednja vrijednost koncentracije nitrata na 93 % postaja za praćenje niža od 50 mg/l, a na 70 % postaja niža od 25 mg/l. Opadanje koncentracije nitrata vidljivo je na većini točaka za praćenje površinskih voda. U izvještajnom razdoblju 2008.–2011. oko 80 % rijeka i prijelaznih voda razvrstano je kao eutrofično ili hipertrofično.

- (7) Flandrija je utvrdila sljedeće ciljeve kvalitete vode koje treba postići u razdoblju akcijskog programa od 2015. do 2018.: za površinske će se vode koncentracija nitrata ispod 50 mg po litri morati postići na 95 % mjernih točaka poljoprivredne mreže za praćenje; za podzemne vode blizu površine, koje imaju sporiju stopu oporavka, prosječna koncentracija nitrata morat će se smanjiti za 20 % u odnosu na prosječnu razinu 2010., što će iznositi do 40 mg nitrata po litri; u hidrogeološki homogenim područjima za koje je koncentracija nitrata u podzemnim vodama blizu površine u projektu viša od 50 mg po litri, prosječna koncentracija morat će se smanjiti za 5 mg nitrata po litri.
- (8) Radi postizanja tih ciljeva Flandrija je uspostavila ojačani akcijski program za razdoblje od 2015. do 2018. Ta će se politika preispitati krajem zime 2016./2017. na temelju čega će se moći poduzeti dodatne pojačane mјere kako bi se zajamčilo postizanje zadanih ciljeva kvalitete vode. Zakonodavstvo kojim se prenosi Direktiva 91/676/EEZ za Flandriju, „Dekret o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima iz poljoprivrednih izvora“ (²) (dalje u tekstu Dekret o stajnjaku) izmijenjeno je (³) 12. lipnja 2015. u skladu s akcijskim programom za razdoblje od 2015. do 2018. te se primjenjuje zajedno s ovom Odlukom.
- (9) Dekret o stajnjaku primjenjuje se na cijelom području Flandrije.
- (10) Dekret o stajnjaku uključuje ograničenja za primjenu dušika i fosfora.
- (11) Iz popratne dokumentacije koju je dostavila Belgija, a koja se odnosi na Flandriju, vidjeti se da je predložena količina od 250 i 200 kg dušika po hektaru godišnje iz stajskog gnoja opravdana na temelju nepristranih kriterija kao što su dugotrajno razdoblje rasta i usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika.
- (12) Iz podataka koji se odnose na Flandriju, a koje je Belgija dostavila za razdoblje od 2008. do 2011., vidljiv je porast od 4,4 % u broju svinja u odnosu na razdoblje od 2004. do 2007. Najnovije dostupne brojke za 2012. i 2013. pokazuju umjerenje povećanje broja svinja od 2,6 %. Broj peradi smanjio se za 13,2 % od 2004. do 2008., nakon čega je porastao za 20,8 %. Broj goveda ostao je stabilan. Kako bi se izbjeglo da primjena zatraženog odstupanja dovede do povećanog uzgoja stoke, nadležna tijela osigurat će ograničenje broja stoke koja se može držati na svakom poljoprivrednom gospodarstvu (prava emisije hranjiva) u Flandriji, u skladu s odredbama iz Dekreta o stajnjaku.
- (13) Uporaba dušika iz stajskog gnoja u razdoblju od 2008. do 2011. smanjila se za 15 % u odnosu na razdoblje od 2004. do 2007. Tijekom trećeg akcijskog programa (2007.–2010.) uporaba dušika iz stajskog gnoja stagnirala je na oko 101 000 tona godišnje. Tijekom četvrtog akcijskog programa zabilježeno je daljnje smanjenje uporabe dušika iz stajskog gnoja, u količini od 94 500 tona 2013. Tijekom izvještajnog razdoblja od 2008. do 2011. uporaba mineralnog dušika porasla je za 4 % u odnosu na razdoblje od 2004. do 2007. Najnoviji dostupni podaci za 2012. i 2013. pokazuju da se uporaba mineralnog dušika stabilizira na 39 000 tona.
- (14) Nakon razmatranja zahtjeva može se smatrati da predložene količine od 250 kg dušika po hektaru godišnje iz stajskog gnoja pašnih životinja i 200 kg iz obrađenog svinjskog gnoja neće dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva Direktive 91/676/EEZ ako budu ispunjeni određeni strogi uvjeti koji se primjenjuju uz pojačane mјere poduzete u okviru akcijskog programa za razdoblje od 2015. do 2018.

(¹) *Four-year report within the framework of the Nitrates Directive (91/676/EEC) for the Flemish Region (Četverogodišnje izvješće u okviru Direktive o nitratima (91/676/EEZ) za flamansku regiju), K. Desimpelaere, E. Lesage – Vlaamse Landmaatschappij, R. Eppinger, H. Maeckelbergh, K. Van Hoof – Vlaamse Milieumaatschappij, lipanj 2012.*

(²) *Belgisch Staatsblad* od 29. prosinca 2006., str. 76368.
(³) *Belgisch Staatsblad* od 29. srpnja 2015., str. 47994.

- (15) Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ utvrđuje se sveobuhvatan, prekogranični pristup za zaštitu voda organiziran u vodnom području s ciljem postizanja dobrog stanja europskih vodnih tijela do 2015. Smanjenje količine hranjiva sastavni je dio tog cilja. Odobravanje odstupanja na temelju ove Odluke ne dovodi u pitanje odredbe iz Direktive 2000/60/EZ i ne isključuje da mogu biti potrebne dodatne mjere kako bi se ispunile obveze koje iz nje proizlaze.
- (16) Direktivom 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ utvrđuju se opća pravila za uspostavljanje infrastrukture za prostorne informacije u Uniji za potrebe politika Unije za zaštitu okoliša te politika ili aktivnosti koje mogu utjecati na okoliš. Ako je primjenjivo, prostorne informacije prikupljene u kontekstu ove Odluke trebale bi biti u skladu s odredbama te Direktive. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i povećala dosljednost podataka, Belgija bi se prilikom prikupljanja potrebnih podataka u skladu s ovom Odlukom trebala, prema potrebi, koristiti informacijama dobivenima u okviru integriranog administrativnog i kontrolnog sustava uspostavljenog u skladu s poglavljem II. glavom V. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (17) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora za nitrate osnovanog u skladu s člankom 9. Direktive 91/676/EEZ,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odstupanje koje je u ime regije Flandrije zatražila Belgija kako bi se dopustila veća količina stajskog gnoja od one predviđene u prvoj rečenici drugog podstavka točke 2. Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ i u točki (a) navedenog podstavka odobrava se u skladu s uvjetima utvrđenima u člancima od 4. do 12.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se odluka na individualnoj osnovi primjenjuje na određene parcele na gospodarstvima na kojima se uzgajaju usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika i dugotrajnim razdobljem rasta te koje podliježu uvjetima utvrđenima u člancima od 4. do 7.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „poljoprivredna gospodarstva” znači poljoprivredna gospodarstva na kojima se uzgaja ili ne uzgaja stoka;
- (b) „parcela” znači pojedinačno polje ili skupina polja koja su homogena s obzirom na poljoprivrednu kulturu, vrstu tla i praksu gnojidbe;
- (c) „travnjak” znači trajni ili privremeni travnjak (privremeni se uglavnom odnosi na razdoblja kraća od četiri godine);

⁽¹⁾ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

(d) „usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika i dugotrajnim razdobljem rasta” znači bilo koje od sljedećega:

- i. travnjak;
  - ii. travnjak s manje od 50 % djeteline;
  - iii. kukuruz podsijan, prije ili nakon žetve, travom pokošenom i uklonjenom s polja u funkciji postrnog usjeva;
  - iv. travnjak za košnju ili raž za žetvu nakon kojih slijedi kukuruz;
  - v. ozima pšenica ili pšenoraž nakon kojih slijedi postrni usjev;
  - vi. šećerna ili stočna repa;
- (e) „pašne životinje” znači goveda (osim teladi za klanje), ovce, koze i konji;
- (f) „obrada stajskog gnoja” znači obrada svinjskog gnoja u dvije frakcije, krutoj i tekućoj, provedena kako bi se poboljšale primjena na tlu te nadoknada dušika i fosfora;
- (g) „obrađeni stajski gnoj” znači tekuća frakcija nastala obradom stajskog gnoja;
- (h) „otpadne vode s niskim udjelom dušika i fosfata” znači obrađeni stajski gnoj s najvećim udjelom dušika od 1 kg po toni otpadnih voda i najvećim udjelom fosfata od 1 kg po toni otpadnih voda;
- (i) „profil tla” znači sloj tla ispod razine tla do dubine od 0,90 m, osim ako je prosječna najviša razina podzemnih voda niža od toga; u tom slučaju sloj tla do dubine od prosječne najviše razine podzemnih voda.

Članak 4.

Godišnji zahtjev i obvezе

1. Poljoprivrednici koji žele da im se odobri odstupanje u skladu s ovom Odlukom podnose zahtjev nadležnom tijelu svake godine do 15. veljače. Godišnji zahtjev za 2015. podnosi se do 31. srpnja.
2. Pri podnošenju godišnjeg zahtjeva iz stavka 1. poljoprivrednici se i pismeno obvezuju da će ispunjavati uvjete navedene u člancima 5., 6. i 7.

Članak 5.

Obrada stajskog gnoja

1. Nadležna tijela osiguravaju da kruta frakcija nastala obradom stajskog gnoja bude dostavljena na odobrena postrojenja za recikliranje s ciljem smanjenja neugodnih mirisa i drugih emisija, poboljšanja poljoprivrednih i higijenskih svojstava, olakšavanja rukovanja i poboljšanja nadoknade dušika i fosfata.
2. Poljoprivrednici kojima je odobreno odstupanje, a koji provode obradu stajskog gnoja, svake godine nadležnim tijelima dostavljaju podatke o količini stajskog gnoja posланог na obradu, količini i odredištu krute frakcije i obrađenog stajskog gnoja te njihovu sadržaju dušika i fosfora.
3. Nadležna tijela utvrđuju i redovito ažuriraju priznate metode za procjenu sastava obrađenog stajskog gnoja, promjena u sastavu i učinkovitosti obrade za svako poljoprivredno gospodarstvo za koje je odobreno pojedinačno odstupanje.
4. Nadležna tijela osiguravaju da amonijak i ostale emisije iz obrade stajskog gnoja budu prikupljeni i obrađeni kako bi se smanjio utjecaj na okoliš i štetno djelovanje onih postrojenja koja uzrokuju veće emisije od referentne situacije (skladištenje i primjena na tlu sirovog stajskog gnoja).

U te svrhe nadležna tijela moraju osigurati da se utvrdi i redovito ažurira popis postrojenja za koja se zahtijeva obrada emisija.

Članak 6.

Primjena stajskog gnoja i ostalih gnojiva

1. Podložno uvjetima utvrđenima u stavcima od 2. do 12. količina stajskog gnoja pašnih životinja, obrađenog stajskog gnoja i otpadnih voda s niskim udjelom dušika i fosfata koji se svake godine primjenjuju na izuzete parcele, uključujući gnoj koji životinje ostavljaju za sobom, ne smije prelaziti sljedeće vrijednosti:

(a) 250 kg dušika po hektaru godišnje na parcelama na kojima se uzgaja sljedeće:

- i. trava i kukuruz podsijan travom;
- ii. trava za košnju nakon koje slijedi kukuruz;
- iii. raž za žetvu nakon koje slijedi kukuruz;
- iv. travnjak s manje od 50 % djeteline;

(b) 200 kg dušika po hektaru godišnje na parcelama na kojima se uzgaja sljedeće:

- i. ozima pšenica nakon koje slijedi postrni usjev;
- ii. pšenoraž nakon koje slijedi postrni usjev;
- iii. šećerna ili stočna repa.

2. Obrađeni stajski gnoj koji ne spada u otpadne vode s niskim udjelom dušika i fosfata može se primijeniti na izuzete parcele ako sadrži omjer dušika i fosfata (N/P_2O_5) od najmanje 3,3.

3. Primjena otpadnih voda s niskim udjelom dušika i fosfata ograničava se na najviše 15 tona po hektaru.

4. Ukupni unos dušika i fosfora mora ispunjavati potrebe predmetnog usjeva za hranjivima te uzimati u obzir količinu dušika dobivenu iz tla i povećanu dostupnost dušika iz stajskog gnoja zbog obrade. Taj unos za sve usjeve u svakom slučaju ne prelazi najveće standarde za primjenu fosfata i dušika, kako je utvrđeno u akcijskom programu.

5. Fosfati iz umjetnog gnojiva ne smiju se upotrebljavati na izuzetim parcelama.

6. Svako poljoprivredno gospodarstvo za svoju cijelokupnu površinu priprema plan gnojidbe u kojemu se opisuju plodored i planirana primjena stajskog gnoja te dušičnih i fosfatnih gnojiva. Plan se na poljoprivrednom gospodarstvu mora pripremiti svake godine najkasnije do 15. veljače.

Plan gnojidbe obuhvaća sljedeće:

- (a) broj grla stoke i opis sustava smještaja i skladištenja, uključujući kapacitet raspoloživog spremnika za stajski gnoj;
- (b) izračun dušika (umanjen za gubitke tijekom smještaja i skladištenja) i fosfora iz stajskog gnoja proizведенog na gospodarstvu;
- (c) opis obrade stajskog gnoja i očekivanih svojstava obrađenog stajskog gnoja;
- (d) količinu, vrstu i svojstva stajskog gnoja otpremljenog s poljoprivrednog gospodarstva ili dostavljenog na njega;
- (e) plodored i površinu parcela s usjevima s visokim stupnjem upijanja dušika i dugotrajnim razdobljem rasta te parcela s drugim usjevima;
- (f) predviđene potrebe usjeva za dušikom i fosforom za svaku parselu;
- (g) izračun primjene dušika i fosfora iz stajskog gnoja na svakoj parseli;
- (h) izračun primjene dušika i fosfora iz umjetnog i drugog gnojiva na svakoj parseli;
- (i) izračune za procjenu usklađenosti sa standardima primjene dušika i fosfora.

Planovi gnojidbe revidiraju se u roku od najviše sedam dana nakon svake promjene u poljoprivrednoj praksi kako bi se osigurala usklađenost između planova i stvarne poljoprivredne prakse.

7. Svako poljoprivredno gospodarstvo priprema knjigu gnojidbe; one se dostavljaju nadležnom tijelu za svaku kalendarsku godinu do 15. ožujka sljedeće kalendarske godine.

8. U knjizi gnojidbe navodi se sljedeće:

- (a) površina polja pod pojedinim kulturama;
- (b) broj grla i vrsta stoke;
- (c) proizvodnja stajskog gnoja po životinji;
- (d) količina gnojiva koju je gospodarstvo uvezlo;
- (e) količina stajskog gnoja koju je gospodarstvo isporučilo i komu.

9. Rezultati analize dušika i fosfora u tlu moraju biti dostupni za svako poljoprivredno gospodarstvo za koje je odobreno odstupanje.

Uzorkovanje i analiza provode se najkasnije 31. svibnja te najmanje jednom u četiri godine za fosfor i dušik za svaku homogenu površinu poljoprivrednog gospodarstva, s obzirom na plodored i svojstva tla.

Obvezna je najmanje jedna analiza na pet hektara poljoprivrednog zemljišta.

10. Koncentracija nitrata u profilu tla mjeri se svake godine u jesen i najkasnije do 15. studenoga na najmanje 6 % svih izuzetih parcela i 1 % ostalih parcela kojima se koriste poljoprivredna gospodarstva za koja je odobreno odstupanje tako da sudjeluje najmanje 85 % tih gospodarstava. Za svaka dva hektara poljoprivrednog zemljišta obvezno je uzeti najmanje tri uzorka koji predstavljaju tri različita sloja tla u profilu tla.

11. Stajski gnoj, obrađeni stajski gnoj ili otpadne vode s niskim udjelom dušika i fosfata s ukupnim udjelom dušika većim od 0,60 kg po toni, umjetna i ostala gnojiva ne smiju se primjenjivati na izuzetim parcelama od 1. rujna do 15. veljače sljedeće godine.

12. Najmanje dvije trećine količine dušika iz stajskog gnoja, isključujući dušik iz stajskog gnoja od pašnih životinja, primjenjuju se prije 1. lipnja svake godine.

Članak 7.

Upravljanje zemljištem

Poljoprivrednici kojima je odobreno pojedinačno odstupanje provode sljedeće mjere:

- (a) travnjaci na svim vrstama tla osim glinastog oru se u proljeće;
- (b) travnjaci na glinastom tlu oru se prije 15. rujna;
- (c) plodored za izuzete parcele ne uključuje mahunarke ili druge biljke koje vezuju atmosferski dušik. To se, međutim, ne primjenjuje na djetelinu na travnjacima na kojima ona pokriva manje od 50 % površine;
- (d) usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika siju se u roku od dva tjedna nakon što je trava izorana i gnojiva se ne primjenjuju u godini oranja trajnih travnjaka;
- (e) postrni usjevi siju se u roku od dva tjedna nakon žetve ozime pšenice i to najkasnije do 10. rujna;
- (f) postrni usjevi ne smiju se orati prije 15. veljače kako bi se osigurala stalna prisutnost biljnog pokrova na obradivim površinama radi nadoknade gubitka nitrata u podzemnom sloju u jesen te ograničenja zimskih gubitaka.

Članak 8.

Ostale mjere

Nadležna tijela osiguravaju da odstupanja odobrena za primjenu obrađenog stajskog gnoja budu uskladjena s kapacitetom ovlaštenih postrojenja za obradu stajskog gnoja i preradu krute frakcije.

Ovo odstupanje primjenjuje se ne dovodeći u pitanje mјere potrebne za uskladijanje s drugim propisima Unije o zaštiti okoliša.

Članak 9.

Mјere povezane s proizvodnjom i prijevozom stajskog gnoja

1. Nadležna tijela osiguravaju poštovanje ograničenja broja grla stoke koja se može držati na svakom gospodarstvu (prava emisije hranjiva) u Flandriji prema odredbama iz Dekreta o stajnjaku.
2. Nadležna tijela osiguravaju da se prijevoz stajskog gnoja akreditiranih prijevoznika bilježi sustavima za geografsko pozicioniranje za sve vrste prijevoza.
3. Nadležna tijela osiguravaju da se sastav stajskog gnoja u pogledu koncentracije dušika i fosfora procijeni prije svakog prijevoza. Uzorci stajskog gnoja analiziraju se u priznatim laboratorijima te se rezultati analiza dostavljaju nadležnim tijelima i poljoprivredniku kojemu se stajski gnoj dostavlja.
4. Nadležna tijela osiguravaju da dokument u kojem se navodi količina prevezenog stajskog gnoja te njegov sadržaj dušika i fosfora bude dostupan tijekom prijevoza.

Članak 10.

Praćenje

1. Nadležno tijelo osigurava da se karte s prikazom postotka poljoprivrednih gospodarstava, broja parcela, postotka stoke, postotka poljoprivrednog zemljišta i lokalne uporabe zemljišta obuhvaćene pojedinačnim odstupanjima za svaku općinu izrađuju i ažuriraju svake godine.

Nadležna tijela svake godine prikupljaju i ažuriraju podatke o plodoredima i poljoprivrednoj praksi obuhvaćenima pojedinačnim odstupanjima.

2. Mreža za praćenje uzorkovanja površinskih voda i podzemnih voda blizu površine iz članka 10, stavka 2. Odluke Komisije 2008/64/EZ (⁽¹⁾) zadržava se kako bi se procjenio učinak odstupanja na kakvoću vode. Mreža za praćenje uključivat će mjerjenja nitrata i fosfata u rijekama koje utječu u Sjeverno more. Broj prvotnih mesta za praćenje neće se smanjivati niti će se mijenjati lokacija tih mesta tijekom razdoblja primjene ove Odluke.

3. Pojačani nadzor provodi se u poljoprivrednim slivnim područjima na pjeskovitim tlima.
4. Mjesta za praćenje, koja obuhvaćaju najmanje 150 poljoprivrednih gospodarstava, uspostavljena u skladu s Odlukom 2008/64/EZ, zadržavaju se kako bi se na njima prikupljali podaci o koncentraciji dušika i fosfora u vodi iz tla, mineralnom dušiku u profilu tla i odgovarajućem gubitku dušika i fosfora kroz područje korijena u podzemne vode, kao i gubitku dušika i fosfora površinskim i potpovršinskim otjecanjem, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja.

Na mjestima za praćenje promatraju se osnovne vrste tla (glinasta, ilovasta, pjeskovita i laporasta tla), prakse gnojidbe i usjevi.

(¹) Odluka Komisije 2008/64/EZ od 21. prosinca 2007. o odobravanju odstupanja koje je zatražila Belgija s obzirom na regiju Flandriju u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 16, 19.1.2008., str. 28.).

Sastav mreže za praćenje ne smije se mijenjati tijekom razdoblja primjene ove Odluke.

5. U okviru istraživanja i kontinuirane analize hranjiva potrebno je dostaviti podatke o lokalnoj uporabi zemljišta, plodoredu i poljoprivrednoj praksi na gospodarstvima za koja je odobreno pojedinačno odstupanje.

Ti se podaci mogu upotrebljavati za izračune na temelju modela opsega gubitka nitrata i fosfora s polja na kojima se primjenjuje do 250 kg, odnosno do 200 kg dušika iz stajskog gnoja pašnih životinja i obrađenog svinjskog gnoja po hektaru godišnje.

6. Mreža za praćenje, uključujući podzemne vode blizu površine, vodu iz tla, drenažne vode i potoke na poljoprivrednim gospodarstvima koja su dio mreže za praćenje, dostavlja podatke o koncentraciji nitrata i fosfora u vodi koja napušta područje korijena i ulazi u sustav podzemnih i površinskih voda.

Članak 11.

Provjera

1. Svi zahtjevi za odstupanje moraju proći upravnu kontrolu nadležnih tijela. Ako se kontrolom ustanovi da uvjeti iz članaka 5., 6. i 7. nisu ispunjeni, podnositelj zahtjeva obavešće se o tome. U tom se slučaju zahtjev smatra odbijenim.

2. Nadležna tijela uspostavljaju program inspekcija na terenu koji se temelji na analizi rizika, rezultatima kontrola prethodnih godina i rezultatima općih nasumičnih kontrola primjene zakonodavstva kojim se provodi Direktiva 91/676/EEZ.

Inspekcijama na terenu mora se obuhvatiti najmanje 7 % poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno pojedinačno odstupanje u pogledu uvjeta utvrđenih u člancima 5., 6. i 7. Ako se provjerom ustanovi da uvjeti nisu ispunjeni, o tome treba obavijestiti poljoprivrednika. U tom se slučaju zahtjev za odstupanje za sljedeću godinu smatra odbijenim.

3. Rezultati mjerenja iz članka 6. stavka 9. provjeravaju se. Ako se provjerom ustanovi da uvjeti nisu ispunjeni i da je prijeđen osnovni prag, kako je definiran u Dekretu o stajnjaku, poljoprivrednik se o tome obavešće i zahtjev za odstupanje za sljedeću godinu za tu parcelu ili parcele se odbija.

4. Nadležna tijela osiguravaju kontrole na licu mjesta najmanje 2 % djelatnosti prijevoza stajskog gnoja, koje se temelje na procjeni rizika i rezultata upravnih kontrola iz stavka 1.

Kontrole obuhvaćaju provjeru ispunjavanja obveza u pogledu akreditacija, procjenu popratnih dokumenata, provjeru podrijetla i odredišta stajskog gnoja te uzorkovanje prevezelog stajskog gnoja.

Uzorkovanje stajskog gnoja može se, prema potrebi, provesti tijekom utovara automatskim uzorkivačima stajskog gnoja ugrađenima na vozila.

Uzorci stajskog gnoja analiziraju se u laboratorijima koje priznaju nadležna tijela, a rezultati analiza priopćuju se poljoprivredniku dostavljaču i poljoprivredniku primatelju.

5. Nadležnim se tijelima dodjeljuju potrebne ovlasti i sredstva za provjeru usklađenosti s odstupanjem koje se odobrava u skladu s ovom Odlukom.

Članak 12.

Izvješćivanje

1. Svake godine najkasnije do 30. lipnja nadležna tijela podnose izvješće koje sadržava sljedeće informacije:

- (a) karte koje prikazuju postotak poljoprivrednih gospodarstava, postotak stoke, postotak poljoprivrednog zemljišta i lokalnu uporabu zemljišta, kao i podatke o plodoredu i poljoprivrednoj praksi na poljoprivrednim gospodarstvima za koja je odobreno odstupanje iz članka 10. stavka 1.;
- (b) rezultate praćenja voda, uključujući informacije o trendovima kvalitete vode za podzemne i površinske vode te vode koje utječu u Sjeverno more, kao i utjecaj odstupanja na kvalitetu vode iz članka 10. stavka 2.;

- (c) procjenu ostatka nitrata u profilu tla u jesen za izuzete parcele i usporedbu s podacima o ostatku nitrata i trendovima na parcelama koje nisu izuzete za slične plodorede. Parcele koje nisu izuzete trebale bi uključivati i takve parcele na gospodarstvima za koja je odobreno odstupanje i parcele na drugim gospodarstvima;
- (d) informacije o koncentraciji nitrata i fosfora u vodi koja napušta područje korijena i ulazi u sustav podzemnih i površinskih voda iz članka 10. stavka 6. i rezultate pojačanog praćenja stanja voda na poljoprivrednim slivnim područjima na pjeskovitim tlima iz članka 10. stavka 3.;
- (e) rezultate istraživanja o lokalnoj uporabi zemljišta, plodoredu, poljoprivrednoj praksi i rezultatima izračuna na temelju modela opsega gubitka nitrata i fosfora s poljoprivrednih gospodarstava za koja je odobreno pojedinačno odstupanje iz članka 10. stavka 5.;
- (f) procjenu provedbe uvjeta za odstupanje na temelju kontrola na razini poljoprivrednoga gospodarstva i parcele, kao i kontrola prijevoza stajskog gnoja te informacije o poljoprivrednim gospodarstvima koja ne ispunjavaju uvjete, na temelju rezultata administrativnih i terenskih inspekacija;
- (g) informacije o obradi stajskog gnoja, uključujući daljnju preradu i uporabu krute frakcije, i pružanje detaljnih podataka o svojstvima sustava za obradu, njihovoj učinkovitosti i sastavu obrađenog stajskog gnoja;
- (h) informacije o broju i veličini poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno odstupanje i izuzetih parcela na kojima se primjenjuju obrađeni stajski gnoj i otpadne vode s niskim udjelom dušika i fosfata;
- (i) metode za procjenu sastava obrađenog stajskog gnoja, promjena u sastavu i učinkovitosti obrade za svako poljoprivredno gospodarstvo za koje je odobreno pojedinačno odstupanje iz članka 5. stavka 3.;
- (j) popis postrojenja za obradu stajskog gnoja iz članka 5. stavka 4.;
- (k) sažetak i procjenu podataka prikupljenih na mjestima za praćenje iz članka 10. stavka 4.;
- (l) podatke povezane s gnojidbom na svim poljoprivrednim gospodarstvima za koja je odobreno pojedinačno odstupanje, uključujući informacije o prinosima i o vrstama tla;
- (m) trendove u pogledu broja grla stoke za svaku kategoriju stoke u Flandriji i na poljoprivrednim gospodarstvima za koja je odobreno odstupanje.

Prostorni podaci sadržani u izvješću ispunjavaju, ako je to primjenjivo, odredbe Direktive 2007/2/EZ. Prilikom prikupljanja potrebnih podataka Belgija se, prema potrebi, koristi informacijama dobivenima u okviru integriranog administrativnog i kontrolnog sustava uspostavljenog na temelju poglavljia II. glave V. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

Članak 13.

Razdoblje primjene

Ova Odluka prestaje važiti 31. prosinca 2018.

Članak 14.

Primatelj

Ova je Odluka upućena Kraljevini Belgiji.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. rujna 2015.

Za Komisiju

Karmenu VELLA

Član Komisije